

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 18. 7. 2002 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2004 do: 31.12.2004

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

386

ZÁKON

z 18. júna 2002

**o štátnom dlhu a štátnych zárukách a ktorým sa dopĺňa zákon
č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení
niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Úvodné ustanovenia

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

- a) správu štátneho dlhu,
- b) správu štátnych záruk,
- c) podmienky a postup pri preberaní štátnych záruk.

§ 2

Základné pojmy

(1) Štátny dlh je súhrn záväzkov Slovenskej republiky z minulých rokov.

(2) Štátne cenné papiere sú pokladničné poukážky¹⁾ a dlhopisy²⁾ vydávané v mene Slovenskej republiky Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v tuzemsku alebo v zahraničí.

(3) Štátna záruka je záväzok Slovenskej republiky voči veriteľovi, že splní záväzok za dlžníka, ak dlžník voči veriteľovi nesplnil určitý záväzok.

DRUHÁ ČASŤ ŠTÁTNY DLH

§ 3 Správa štátneho dlhu

(1) Správou štátneho dlhu je

- a) vypracúvanie stratégie financovania štátneho dlhu,
- b) vypracúvanie ročnej bilancie potrieb a zdrojov financovania štátneho dlhu splatného v príslušnom roku,
- c) uzatváranie úverových zmlúv v mene Slovenskej republiky,
- d) vydávanie štátnych cenných papierov podľa osobitných predpisov,³⁾
- e) splácanie a vyplácanie istiny a výnosov zo štátnych cenných papierov,
- f) riadenie finančných operácií a iných činností súvisiacich s riadením rizík štátneho dlhu,
- g) vedenie evidencie štátneho dlhu,
- h) účtovanie⁴⁾ o štátnom dlhu.

(2) Správu štátneho dlhu vykonáva ministerstvo a v rozsahu podľa osobitného predpisu⁵⁾ Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity.

Potreby a zdroje financovania štátneho dlhu

§ 4

(1) Objem záväzkov štátu z istín štátneho dlhu splatných v príslušnom rozpočtovom roku a objem zdrojov na ich krytie ustanovuje zákon o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

(2) Ministerstvo môže zvýšiť objem zdrojov financovania štátneho dlhu podľa odseku 1 v príslušnom rozpočtovom roku najviac o 20 % istín štátneho dlhu splatných v príslušnom rozpočtovom roku.

(3) Štátny dlh v príslušnom rozpočtovom roku možno zvýšiť najviac o sumu skutočne dosiahnutého schodku štátneho rozpočtu podľa zákona o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok zvýšeného o sumu prostriedkov prijatých z úverov, o sumu z príjmov vydaných štátnych cenných papierov nad rámec potrieb financovania štátneho dlhu podľa odseku 2 v príslušnom rozpočtovom roku a o sumu finančných prostriedkov získaných z vykonávania iných činností súvisiacich s riadením rizík štátneho dlhu podľa § 5 ods. 1 a nepoužitých do 31. decembra predchádzajúceho rozpočtového roka.

(4) Na účely zvýšenia štátneho dlhu podľa odseku 3 sa neprihliada na schodok štátneho rozpočtu dosiahnutý vplyvom kurzových rozdielov.

§ 5

(1) Na účely financovania štátneho dlhu ministerstvo vykonáva finančné operácie na domácom finančnom trhu a na zahraničných finančných trhoch prijímaním úverov, vydávaním štátnych cenných papierov a inými činnosťami súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu. Uvedené činnosti pre ministerstvo zabezpečuje Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity; ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.^{5a)}

(2) Štátne finančné aktíva⁶⁾ získané z finančných operácií na finančných trhoch podľa odseku 1,

ktoré sa nepoužijú do konca príslušného rozpočtového roka na financovanie štátneho dlhu splatného v príslušnom rozpočtovom roku, možno použiť na financovanie štátneho dlhu splatného v nasledujúcom rozpočtovom roku.

(3) O sumu štátnych finančných aktív nepoužitých podľa odseku 2 sa znižujú zdroje financovania štátneho dlhu splatného v nasledujúcom rozpočtovom roku.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia rovnako aj na financovanie preklenutia dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu v priebehu príslušného rozpočtového roka.

§ 6

Použitie zdrojov financovania

(1) Zdroje financovania získané podľa § 5 ods. 1 možno použiť aj na

- a) spätné odkúpenie štátnych cenných papierov,
- b) predčasné splatenie štátneho dlhu, ak to umožňuje zmluva alebo emisné podmienky,
- c) výmenu štátnych cenných papierov za iné štátne cenné papiere,
- d) financovanie činností súvisiacich s riadením rizík štátneho dlhu,
- e) vyporiadanie obchodov s cennými papiermi,
- f) financovanie zabezpečovacích prevodov cenných papierov,⁷⁾
- g) financovanie účasti na majetku v medzinárodných finančných inštitúciách prostredníctvom zmenky.

(2) Ustanovenia osobitného predpisu⁶⁾ nie sú tým dotknuté.

§ 7

Splácanie istín štátneho dlhu

Istinu štátneho dlhu spláca ministerstvo zo štátnych finančných aktív alebo z prostriedkov podľa osobitného predpisu.⁸⁾

TRETIA ČASŤ

ŠTÁTNE ZÁRUKY

§ 8

Správa štátnych záruk

(1) Správou štátnych záruk je určovanie limitov štátnych záruk, príprava a uzatváranie zmlúv o štátnych zárukách, evidencia a účtovanie o štátnych zárukách, vyhodnocovanie rizika realizovaných štátnych záruk, realizácia štátnych záruk a vymáhanie pohľadávok štátu z realizovaných štátnych záruk.

(2) Štátne záruky preberá a ich správu vykonáva ministerstvo.

§ 9

Podmienky prevzatia štátnych záruk

(1) Štátne záruky možno prevziať za úvery právnických osôb a za dlhopisy vydané právnickými osobami, určené najmä na financovanie ekonomicky návratných projektov zaradených do rozvojových programov vyhlásených vládou Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) na podporu priemyslu, životného prostredia, dopravy, pôdohospodárstva, lesného hospodárstva, vodného

hospodárstva a výstavby bytov.

(2) Štátne záruky možno prevziať aj za úvery alebo dlhopisy určené na splácanie záväzkov z úverov, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, alebo na splácanie záväzkov z dlhopisov, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, alebo na ich predčasné splatenie.

(3) Štátne záruky v príslušnom rozpočtovom roku možno prevziať len do celkovej sumy istín z úverov splatných v príslušnom rozpočtovom roku, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, a celkovej sumy menovitých hodnôt dlhopisov splatných v príslušnom rozpočtovom roku, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka.

(4) Na osobitné záruky poskytované štátom podľa osobitného zákona,⁹⁾ ktoré sú opatreniami štátnej hospodárskej politiky, sa nevzťahujú ustanovenia tohto zákona.

Postupy prevzatia štátnych záruk

§ 10

(1) Právnická osoba, ktorá žiada o poskytnutie štátnej záruky (ďalej len „žadateľ“), podáva písomnú žiadosť o poskytnutie štátnej záruky (ďalej len „žiadosť“) ústrednému orgánu štátnej správy, v ktorého vecnej pôsobnosti je vyhlásený rozvojový program, ktorého sa úver alebo emisia dlhopisov týka (ďalej len „predkladateľ“). Ak sa má poskytnúť štátna záruka podľa § 9 ods. 2, žiadateľ podáva žiadosť tomu ústrednému orgánu štátnej správy, ktorý predkladal návrh na prevzatie štátnej záruky za úvery alebo za dlhopisy, ktoré sa majú uhradiť prostriedkami získanými z nového úveru alebo z novej emisie dlhopisov.

(2) Žiadosť obsahuje

- a) obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a predmet činnosti žiadateľa,
- b) názov rozvojového programu a názov projektu, ktorý sa má financovať na základe požadovaného úveru alebo emisie dlhopisov, alebo informáciu, že ide o poskytnutie štátnej záruky podľa § 9 ods. 2,
- c) obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a predmet činnosti veriteľa s informáciou o súčasnom stave rokovaní o poskytnutí úveru alebo vydaní emisie dlhopisov.

(3) Prílohou k žiadosti je

- a) podnikateľský zámer obsahujúci najmä hlavné ciele, spôsob financovania, analýza trhu, marketingová štúdia, očakávané hospodárske výsledky, projekcia finančných tokov počas platnosti záruky a lehoty splatnosti istiny a úrokov z úveru alebo dlhopisov a príslušných výnosov,
- b) výpis z obchodného registra alebo inej evidencie nie starší ako tri mesiace,
- c) účtovná závierka za predchádzajúci rok overená audítorom,
- d) potvrdenia Sociálnej poisťovne, Národného úradu práce a zdravotnej poisťovne,¹⁰⁾ za ktorej platobnú schopnosť ručí štát, že žiadateľ nemá voči nim splatné a neuhradené záväzky,
- e) potvrdenie daňového úradu, že žiadateľ nemá daňové nedoplatky,
- f) návrh úverovej zmluvy medzi žiadateľom a veriteľom doložený príslubom alebo iným akceptačným dokladom veriteľa obsahujúcim údaje o výške úveru, úrokov a poplatkov alebo podmienky emisie dlhopisov a súvisiacich právnych dokumentov,
- g) návrh ručiteľskej zmluvy alebo vyhlásenia o ručení,
- h) návrh zmluvy o podmienkach ručenia medzi ministerstvom a žiadateľom.

(4) Zmluva o podmienkach ručenia obsahuje najmä

- a) označenie zmluvných strán, ich sídlo, identifikačné čísla, mená osôb oprávnených konať v mene právnickej osoby,
- b) záväzok žiadateľa, že prostriedky získané z úveru so štátnou zárukou alebo z dlhopisov so štátnou zárukou použije len na financovanie schváleného projektu,
- c) záväzok žiadateľa informovať predkladateľa a ministerstvo o svojej finančnej situácii najneskôr do 30. septembra príslušného roka za predchádzajúci polrok a do 30. apríla nasledujúceho roka za predchádzajúci rok; súčasťou informácie je aj prehľad splácania istiny a úrokov z úveru,
- d) záväzok žiadateľa predkladať do 30. apríla účtovnú závierku za predchádzajúci rok overenú audítorom,
- e) záväzok žiadateľa informovať ministerstvo o prípadnom ohrození splácania istiny úveru alebo úrokov z úveru alebo splácania menovitej hodnoty dlhopisov alebo výnosov z nich v lehote najneskôr 30 dní pred dňom ich splatnosti,
- f) záväzok žiadateľa bez zbytočného odkladu písomne oznámiť ministerstvu, že bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu alebo návrh na vyrovnanie, alebo nútené vyrovnanie, alebo žiadateľ vstúpil do likvidácie,
- g) záväzok žiadateľa neuskutočniť prevod alebo vklad svojho majetku v prospech iných podnikateľov a nezriadiť záložné právo na svoj majetok do ukončenia platnosti štátnej záruky bez súhlasu ministerstva,
- h) záväzok žiadateľa zabezpečiť, aby zástupca ministerstva bol členom jeho štatutárneho orgánu alebo dozorného orgánu počas trvania záväzkov žiadateľa vyplývajúcich z úverovej zmluvy alebo zo splácania dlhopisov so štátnou zárukou, ak o to ministerstvo požiada,
- i) zmluvné pokuty v prípade nedodržania podmienok tejto zmluvy.

(5) Prílohy k žiadosti je žiadateľ povinný predložiť v origináli alebo ako úradne overené kópie, a ak sú vyhotovené v cudzom jazyku, je žiadateľ povinný priložiť aj ich preklady do slovenského jazyka vykonané podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

§ 11

(1) Predkladateľ je povinný do 30 dní od doručenia žiadosti zaujať k žiadosti stanovisko z hľadiska

- a) preukázania priameho vzťahu medzi projektom, s ktorým žiadosť súvisí, a rozvojovým programom vlády,
- b) súladu s týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- c) ekonomickej návratnosti projektu.

(2) Ak s prihliadnutím na podmienky podľa odseku 1 zaujme predkladateľ k žiadosti kladné stanovisko, predloží žiadosť ministerstvu na zaujatie stanoviska, v opačnom prípade vráti žiadosť žiadateľovi a svoj postup odôvodní. Ministerstvo je povinné doručiť predkladateľovi stanovisko k žiadosti do 30 dní od predloženia žiadosti ministerstvu.

(3) Bezodkladne po doručení stanoviska ministerstva alebo po uplynutí lehoty podľa odseku 2 predloží predkladateľ žiadosť a prílohy k žiadosti spolu so stanoviskom ministerstva vláde.

§ 12**Prevzatie štátnej záruky**

(1) Štátnu záruku ministerstvo môže prevziať len so súhlasom vlády.

(2) Ministerstvo neprevezme štátnu záruku, ak

- a) by poskytnutím tejto štátnej záruky došlo k prekročeniu sumy podľa § 9 ods. 3,
- b) došlo k podstatnej zmene podmienok na finančných trhoch, podstatnému zhoršeniu finančnej situácie žiadateľa, zisteniu preukázateľnej nepriaznivej odchýlky oproti údajom v žiadosti a jej prílohách, zrušeniu alebo zmene podmienok rozvojového programu vlády,
- c) nebolo schválené poskytnutie štátnej pomoci podľa osobitného predpisu,¹²⁾ ak sa takéto schválenie vyžaduje.

(3) Ak ministerstvo neprevezme štátnu záruku do šiestich mesiacov od nadobudnutia platnosti súhlasu vlády s prevzatím štátnej záruky, je povinné informovať vládu o dôvodoch neprevzatia štátnej záruky.

§ 13**Zmluva o návratnej finančnej výpomoci**

(1) Ak ministerstvo plní za dlžníka záväzok vyplývajúci zo štátnej záruky (ďalej len „realizácia štátnej záruky“), je dlžník povinný uzavrieť s ministerstvom písomnú zmluvu o návratnej finančnej výpomoci. Zmluva o návratnej finančnej výpomoci musí obsahovať

- a) označenie zmluvných strán, ich sídlo alebo adresu trvalého pobytu, identifikačné číslo a bankové spojenie,
- b) predmet zmluvy v súlade s úverovou zmluvou, ručiteľskou zmluvou alebo vyhlásením o ručení, alebo upisovacou zmluvou a inou súvisiacou dokumentáciou obsahujúci záväzok dlžníka uhradiť sumu, ktorá zodpovedá realizovanej štátnej záruke,
- c) sumu návratnej finančnej výpomoci, ktorá zodpovedá realizovanej štátnej záruke,
- d) dátum realizácie štátnej záruky,
- e) výšku úroku, ktorá nesmie byť nižšia ako úroková sadzba úveru so štátnou zárukou v čase realizácie štátnej záruky,
- f) spôsob splácania a splátkový kalendár návratnej finančnej výpomoci a úrokov podľa písmena e),
- g) dohodu o zriadení záložného práva na zabezpečenie pohľadávky štátu na majetok dlžníka, ak dlžník má majetok spôsobilý na zriadenie záložného práva,
- h) záväzok dlžníka informovať ministerstvo dva razy ročne o hospodárení a o svojej finančnej situácii, najneskôr do 30. septembra príslušného roka za predchádzajúci polrok a do 30. apríla nasledujúceho roka za predchádzajúci rok,
- i) záväzok dlžníka predložiť ministerstvu do 30. apríla účtovnú závierku za predchádzajúci rok overenú audítorom,
- j) záväzok zmluvných strán informovať o každej zmene ich bankového spojenia.

(2) Ak dlžník nesplní povinnosť podľa odseku 1 do šiestich mesiacov od realizácie štátnej záruky, je povinný splácať sumu realizovanej štátnej záruky v rovnakých polročných splátkach tak, aby bola celá suma realizovanej štátnej záruky splatená najneskôr do štyroch rokov od realizácie štátnej záruky; súčasne je dlžník povinný platiť úroky vo výške úrokovej sadzby úveru so štátnou zárukou v čase realizácie štátnej záruky, a to počnúc dňom realizácie štátnej záruky za dlžníka.

(3) Ak ministerstvo realizuje štátnu záruku, dlžník nesmie bez súhlasu ministerstva uskutočniť prevod alebo vklad svojho majetku v prospech iných podnikateľov alebo zriadiť záložné právo na svoj majetok počas trvania záväzkov zo zmluvy o návratnej finančnej výpomoci.

ŠTVRTÁ ČASŤ PRECHODNÉ, ZRUŠOVACIE A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 14

Zmluvy súvisiace so štátnym dlhom a štátnymi zárukami uzatvorené do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ako aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov z týchto zmlúv, sa posudzujú podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných v čase ich uzavretia.

§ 15

Ustanovením § 3 nie je dotknuté ustanovenie osobitného zákona.¹³⁾

§ 16

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 91/1996 Z. z. o štátnych zárukách v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 183/1996 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 217/1998 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 243/1999 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 343/2000 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa dopĺňa takto:

V poznámke pod čiarou k odkazu 30 sa za slová „§ 25“ vkladajú slová „a 26“.

Čl. III Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia s výnimkou § 9 ods. 3, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) § 3 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).
- 2) § 18 a 19 zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.
- 3) § 3 zákona č. 566/2001 Z. z.
§ 18 a 19 zákona č. 530/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 4) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- 5) § 17 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 5a) Napríklad zákon č. 530/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 291/2002 Z. z. v znení zákona č. 386/2002 Z. z.
- 6) § 49b ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení zákona č. 348/1999 Z. z.
- 7) § 53 zákona č. 566/2001 Z. z.
- 8) Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.
- 9) § 116 a 117 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 10) § 28 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní. § 2 ods. 4 zákona č. 280/1997 Z. z. o Spoločnej zdravotnej poisťovni.
- 11) Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z. z.
- 12) Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení zákona č. 434/2001 Z. z.
- 13) § 23 ods. 1 zákona č. 291/2002 Z. z.

